

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 15Csp/136/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319207513
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Kurucová
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2020:8319207513.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudkyňou JUDr. Janou Kurucovou v spore žalobcu: Q. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXXX/X, Z., práv. zast. JUDr. Monikou Marjanovič, advokátkou, Urbánkova 1562/6, Košice, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, IČO: 47 233 516, o určenie neplatnosti Dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa, takto

rozhodol:

Súd určuje, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným dňa 28.5.2013 je neplatná.

Priznáva žalobcovi vo vzťahu k žalovanému právo na náhradu trov konania v celom rozsahu s tým, že o výške trov bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá po právoplatnosti tohto rozsudku vyšší súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Žalobca podal na tunajší súd dňa 30.09.2019 žalobu, ktorou žiadal určiť, že Dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. XXXXXXXXXXXX, uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným dňa 28.05.2013, je neplatná. Súčasne žiadal žalovaného zaviazat' na náhradu trov konania.

Z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca a žalovaný dňa 28.05.2013 uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, ktorá je zmluvou spotrebiteľskou. Súčasne uzatvorili dohodu o zrážkach zo mzdy, na základe ktorej napriek jej spornosti požiadal zamestnávateľa žalobcu - spoločnosť ANACO s.r.o. Bratislava - o vykonávanie zrážok zo mzdy, a to listom zo dňa 16.10.2018. Zrážky mali byť určené na uspokojenie pohľadávky vo výške 1 481,16 eur, pričom poskytnutý úver bol vo výške 840,- eur (ponížený o poplatok za poskytnutie úveru). Zamestnávateľom žalobcu je EDYMAX Europe s.r.o. Bardejov. Uznesením Okresného súdu Humenné sp. zn. 11Csp/85/2019 zo dňa 23.09.2019 bolo v predmetnej veci nariadené neodkladné opatrenie. Uzatvorená dohoda svojím obsahom spôsobuje značnú nerovnováhu v zmluvnom postavení strán v neprospech spotrebiteľa, teda žalobcu. Je povinnosťou súdu skúmať neprijateľné podmienky aj bez námietky účastníka konania. Dohoda predstavuje formulárovú zmluvu, ktorá nebola individuálne dojednaná, jej znenie je vo vzťahu k výške pohľadávky, ktorú má zabezpečiť, neurčité, a preto pre svoju neurčitosť je neplatná, nakoľko neobsahuje označenie pohľadávky, uspokojenie ktorej sa dohodou má vykonať.

2. Súd sa oboznámil so žiadosťou o poskytnutie revolvingového úveru, dohodou o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka, uznesením o vydaní neodkladného opatrenia, vyjadrením žalovaného, a zistil tento skutkový stav.

3. Žalobca dňa 23.05.2013 požiadal žalovaného o poskytnutie revolvingového úveru s úverovým limitom 840,- eur, s výškou mesačnej splátky vrátane úrokov v sume 45,01 eur a jeho splatnosťou 42 mesiacov. Celková čiastka, ktorú žalobca mal zaplatiť, bola 1 890,42 eur. RPMN za úver bola 70,02 %, ročná úroková sadzba 70,02 %, priemerná RPMN 48,52 %.

Bod 6. zmluvy obsahuje údaje o schválenom revolvingovom úvere.

Bod 7. zmluvy odkazuje na úpravu obsiahnutú v zmluvných dojednaniach zmluvy o revolvingovom úvere na zadnej strane tejto žiadosti/zmluvy, ktoré sú jej neoddeliteľnou súčasťou.

V zmysle bodu 13. tejto žiadosti riadnym vyplnením a následným podpisom tejto žiadosti všetkými zúčastnenými stranami uzatvoril veriteľ a dlžník zmluvu o revolvingovom úvere, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú zmluvné dojednania. Žalovaný túto žiadosť podpísal dňa 23.05. 2013.

4. Žalovaný dňa 28.05.2013 a žalobca dňa 23.05.2013 podpísali Dohodu o zrážkach zo mzdy s tým, že strany sporu dohodli, že súhlasia s tým, že pokiaľ nebude v ktoromkoľvek mesiaci zrážka zo mzdy vykonaná v dohodnutej výške, ale vo výške nižšej, bude za účelom riadneho vyrovnania príslušných pohľadávok výška mesačných zrážok zo mzdy v najbližšom nasledujúcom mesiaci, či mesiacoch zvýšená nad dohodnutú výšku, a to najvyššiu prípustnú výšku v zmysle všeobecne záväzných právnych predpisov upravujúcich rozsah zrážok zo mzdy pri výkone rozhodnutia, a to všetko do doby úhrady všetkých pohľadávok v omeškaní. Dlžník s takýmto postupom výslovne súhlasí.

5. Z uznesenia tunajšieho súdu pod sp. zn. 11Csp/85/2019-45 zo dňa 27.09.2019 vyplýva, že v právnej veci žalobcu Q. E., nar. XX.XX.XXXX, S. XXXX/X, Z., proti žalovanému v 1. rade PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 792 752, a proti žalovanému v 2. rade EDYMAX Europe s.r.o. Bardejov, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým súd uložil žalovanému 1. rade povinnosť zdržať sa výkonu Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX uzavretej medzi žalobcom a žalovaným dňa 28.05.2013, a žalovanému 2. rade povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy na jej základe.

Súčasne súd uložil žalobcovi povinnosť podať na súd žalobu o zdržanie sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy dlžníka č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 28.05.2013 proti žalovanému v 1. rade do 30 dní od nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia.

Žalobcovi súd priznal vo vzťahu k žalovanému v 1. rade náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

6. Listom zo dňa 16.10.2018 spoločnosť ANACO s.r.o. požiadala spoločnosť EDYMAX Europe s.r.o. Bardejov o vykonávanie zrážok zo mzdy u dlžníka Q. E., a to na uspokojenie práv veriteľa Profi Credit Slovakia, s.r.o. na základe Dohody o zrážkach zo mzdy za účelom uspokojenia jeho pohľadávky vo výške 1 481,16 eur.

7. Žalovaný vo svojom písomnom podaní, doručenom súdu dňa 18.11.2019 žiadal žalobu v celom rozsahu zamietnuť ako neprípustnú z dôvodu, že žalobca nepreukázal naliehavý právny záujem na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy v zmysle ust. § 137 Civilného sporového poriadku. Poukázal na to, že žalobca neoznačil právnu normu, z ktorej by vyplývala ako podmienka uplatnenia dohody o zrážkach zo mzdy súdne rozhodnutie. K čase uzatvorenia dohody o zrážkach nebolo ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z.z, ešte účinné, túto nadobudlo až dňa 01.05.2014, preto nemôže meniť a ovplyvňovať už vykonané právne úkony. K tvrdeniu žalobcu, že dohoda o zrážkach zo mzdy má spôsobovať hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, uviedol, že takáto dohoda je tradičným prostriedkom zabezpečenia záväzkov, ktorý upravuje Občiansky zákonník, a slúži najmä k úhrade dlhu zo zmluvy, jeho splátok a úrokov, jedná sa o rovnocenný spôsob splácania dlhu ako uhrádzanie splátok vkladom v banke, na pošte, trvalým príkazom a pod. Veriteľovi vzniká právo použiť tento inštitút, len čo sa pohľadávka stane splatnou. Zo spotrebiteľského práva nebol zákonodarcom vylúčený ako neprípustný. Dohoda bola individuálne dojednaná a samotná nemá ako vytvárať nerovnováhu v právach a povinnostiach. O tom, že žalovaný vyžaduje na poskytnutie úveru uzatvorenie dohody o zrážkach, žalobca vedel vopred, pretože tento údaj je povinným obsahom formulára pre štandardné informácie o úvere a žalobca bol s ním oboznámený vopred pred uzatvorením

samotnej zmluvy. Žalovaný popiera, že by dohoda o zrážkach neurčito vymedzovala zabezpečenú pohľadávku. Je v nej nezameniteľne identifikovaná osoba oprávnená aj osoba povinná, je v nej určený právny vzťah (právny dôvod) zabezpečovanej pohľadávky. Exaktné uvedenie výšky pohľadávky nie je potrebné z hľadiska právnej normy či všeobecných požiadaviek na určitosť. Poukázal v tomto smere na súdnu prax, a to na uznesenie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/450/2012 ohľadne vymedzenia predmetu zabezpečenia.

8. Žalobca dňa 13.01.2020 doručil súdu podanie, z obsahu ktorého vyplýva, že dohodu o zrážkach zo mzdy žalobca považuje za spotrebiteľskú zmluvu, ktorá je súčasťou zmluvy o úvere. Keďže právny vzťah medzi žalobcom a žalovaným je spotrebiteľský, spotrebiteľský charakter majú aj všetky na tento základný právny vzťah nadväzujúce právne úkony, teda aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Keďže podľa ust. § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. sa spotrebiteľ môže domáhať pred súdom určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo bezúročnosti či bezpoplatkovosti úveru, môže byť predmetom konania aj žaloba o určenie neplatnosti zmluvy o úvere či o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy. Podaná žaloba je preto prípustná. Ustanovenie § 11 ods. 4 zák. č. 129/2010 Z.z. je účinné od 01.01.2018, a znamená, že od uvedeného dňa sa spotrebiteľ môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o úvere žalobou, teda aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu môže takúto žalobu spotrebiteľ podať. K dohode o zrážkach zo mzdy uviedol, že trvá na jej neplatnosti z dôvodu nekonkrétneho vymedzenia zabezpečovanej pohľadávky, z dôvodu, že dohoda je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a že je neurčitá.

9. Žalovaný sa k vyjadreniu žalobcu k jeho vyjadreniu nevyjadril, ďalšie dôkazy nenavrhol. Z neúčasti na pojednávaní sa ospravedlnil z dôvodov hospodárnosti podaním zo dňa 24.05.2020.

10. Zástupca žalobcu na pojednávaní trval na podanej žalobe a svojich písomných vyjadreniach v celom rozsahu. Uplatnil si plnú náhradu trov konania.

11. Na základe takto vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že medzi stranami sú sporné skutkové tvrdenia, pretože žalovaný nárok žalobcu neuznáva, dohodu o zrážkach zo mzdy považuje za platnú a považuje ju za legálny spôsob zabezpečenia záväzku a nie za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Právne vec súd posúdil ako nárok na určenie neplatnosti právneho úkonu, pričom žalobcu považuje za spotrebiteľa, dohodu o zrážkach zo mzdy za spotrebiteľskú zmluvu, preto pri rozhodovaní použije príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka o ochrane spotrebiteľa.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 52 ods. 3,4 Občianskeho zákonníka dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa ustanovenia § 551 ods. 1 Občianskeho zákonníka uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 551 ods. 2 Občianskeho zákonníka proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Podľa ustanovenia § 551 ods. 3 Občianskeho zákonníka ustanovenia odsekov 1 a 2 platia aj pre iné príjmy, s ktorými sa pri výkone rozhodnutia nakladá ako so mzdou.

Podľa ustanovenia § 5a ods. 1 písm. a) zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, neprípustné je zabezpečenie uspokojenia pohľadávky alebo splnenie záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy dohodou o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov v prospech predávajúceho alebo inej osoby, ibaže táto dohoda bola uzavretá vo forme osobitnej listiny, spotrebiteľ bol poučený o dôsledkoch jej uzavretia a mal možnosť ju odmietnuť.

12. Žalobca sa podanou žalobou domáhal určenia, že dohoda o zrážkach zo mzdy k zmluve č. 8300058981 zo dňa 28.05.2013 je neplatná. Súd skúmal, či u žalobcu existuje naliehavý právny záujem na podaní tejto žaloby, pričom konštatuje, že v konaní žalobca preukázal naliehavý právny záujem na podaní tejto žaloby. Právne postavenie žalobcu by bolo bez rozhodnutia súdu o tejto určovacej žalobe neisté, pretože mimosúdnym vymáhaním nároku veriteľa (žalovaného) bez existencie exekučného titulu, dochádza k poškodeniu majetku žalobcu, keďže na základe uzatvorenej dohody o zrážkach zo mzdy veriteľ môže vymáhať ním určený a vyčíslený dlh aj bez predchádzajúceho riadneho súdneho konania, v ktorom by žalobca mohol prípadne uplatniť svoju obranu voči vymáhaným nárokom. Súd dospel k presvedčeniu, že zo strany žalobcu bol preukázaný v tomto spore naliehavý právny záujem.

13. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným je tzv. štandardná, resp. formulárová zmluva, pričom ide o spotrebiteľskú zmluvu v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Pre spotrebiteľskú zmluvu je charakteristické, že spotrebiteľ vstupuje do zmluvného vzťahu s dodávateľom, ktorým je najčastejšie predávajúci, za zmluvných podmienok, ktoré si vopred určil dodávateľ, pričom spotrebiteľ nemá možnosť tieto podmienky individuálne ovplyvniť. Občiansky zákonník podrobnejšie špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmlúv a výslovne ustanovuje, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, sú neprijateľné, a preto neplatné. Vychádza sa z toho, že predovšetkým spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne a v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti, a že oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. Pokiaľ dodávateľ požaduje od spotrebiteľa sankciu za porušenie jeho zmluvných povinností a táto je v nepomere k jeho plneniu, táto je neplatná.

Zmluva uzavretá medzi stranami sporu je nepochybne spotrebiteľskou zmluvou aj v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa, pričom tento výklad je v súlade aj s komunitárnou úpravou ochrany spotrebiteľa v zmysle smernice Rady 93/13/EHS zo dňa 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a v zmysle § 52 Občianskeho zákonníka.

14. Je potrebné dodať, že spotrebiteľ z povahy veci v súčasných podmienkach štandardizácie produktov bežnej spotreby, ako aj zmluvných podmienok, má iba fiktívnu možnosť ovplyvniť podstatu zmluvných podmienok, ktoré sú mu zo strany dodávateľa predložené, pričom často vzhľadom na ich rozsiahlosť a použitú právnu terminológiu nemá možnosť, ich vôbec prečítať, resp. pochopiť ich obsah. Ide teda

o zákonný zákaz používania neprijateľných podmienok, ktoré vyvolá právoplatné súdne rozhodnutie a dodávateľ je povinný zdržať sa ich používania. Ochrana spotrebiteľa sa týka iba formulárových zmlúv, ktoré sú uzatvárané na základe predbežne formulovaného zmluvného formulára, ktorý má dodávateľ vopred pripravený, a ktorý používa v dvoch alebo viacerých prípadoch, pričom spotrebiteľ spravidla obsah zmluvy nemení.

15. Dohoda o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov (§ 551 OZ) predstavuje zabezpečovací prostriedok peňažnej pohľadávky, ktorú uzatvára veriteľ s dlžníkom. Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy a z iných príjmov slúži jednak na zabezpečenie pohľadávky, ako aj na jej postupné uspokojenie. Dohoda o zrážkach zo mzdy musí mať ex lege písomnú formu, inak je neplatná. Obsahom dohody o zrážkach zo mzdy je súhlas dlžníka, aby platiteľ z jeho mzdy vykonával zrážky vo vopred určenej výške a vyplácal ich veriteľovi, ktorému vzniká právo, aby po splatnosti pohľadávky boli vykonávané zrážky zo mzdy dlžníka a boli zamestnávateľom vyplácané.

Z obsahu dohody o zrážkach zo mzdy podľa § 551 a nasl. Občianskeho zákonníka vyplýva, že jej uzatvorením je spotrebiteľ nútený kedykoľvek počas platnosti zmluvy strpieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi, a to bez súdnej kontroly nárokov uplatnených veriteľom, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie.

16. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený smernicou Rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho viedla k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

Je potrebné tiež zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa.

V danom prípade súd poukazuje aj na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 01. 2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179, ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa ustanovenia § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku právneho vzťahu nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

17. Výkon zrážok zo mzdy je pritom procesom, ktorý nepodlieha žiadnej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa.

18. Súd skúmal aj zmluvu o spotrebiteľskom úvere s dôrazom na to, že údaje určujúce základné parametre poskytnutého spotrebiteľského úveru požadované kogentnými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch, musia byť v zmluve definované jednoznačným a nespochybniteľným spôsobom tak, aby mal spotrebiteľ možnosť jednoducho zistiť, aká je výška úveru, prípadne aj dojednaného revolvingu, výška úrokovej sadzby, odmeny, ročnej percentuálnej miery nákladov atď. Uvedené údaje v predloženej Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluve o revolvingovom úvere absentujú. Pokiaľ spomínané podstatné náležitosti zmluvy obsahovalo prípadne až neskôr doručené oznámenie veriteľa o schválení úveru a toto nebolo podpísané aj dlžníkom (čo je známe z rozhodovacej praxe súdu), nejedná sa o dvojstranný právny úkon a nie je možné považovať ho za súčasť zmluvy uzavretej medzi stranami sporu. Súd je toho názoru, že spomínané oznámenie nie je súčasťou zmluvy o úvere. Uzatvoreniu zmluvy predchádza ponuka, následná akceptácia znamená uzavretie zmluvy. Ak však táto akceptácia obsahuje nové podmienky, treba ju považovať za nový návrh na uzavretie zmluvy (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka). Súd preto vyhodnotil prípadné oznámenie veriteľa zaslané dlžníkovi až následne po uzavretí zmluvy ako jednostranný prejav vôle, ktorý sa mohol stať súčasťou zmluvy až jeho akceptovaním zo strany žalobcu a danú skutočnosť nemal za preukázanú. Až v samotnom oznámení je uvedená konečná splatnosť úveru a určením termínu splatnosti poslednej splátky je uvedená splatnosť splátok, a to vždy k 1. dňu príslušného kalendárneho mesiaca, je tam uvedené rozdelenie splátok na splátky istiny a úrokov. Obdobný právny názor bol

vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu Žilina sp. zn. 6Co/90/2015 zo dňa 29.04.2015, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 18Co/177/2014 zo dňa 23.09.2015, 18Co/178/2014 zo dňa 23.09.2015, 17Co/296/2015 zo dňa 21.04.2016.

19. Súd teda dospel k záveru, že zmluva o spotrebiteľskom úvere, ktorú má zabezpečovať dohoda o zrážkach zo mzdy, neobsahuje všetky povinné náležitosti ustanovené zákonom č. 129/2010 Z.z.. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je údaj o konečnej splatnosti úveru podľa § 9 ods. 2 písm. f/ zák. č. 129/2010 Z.z. Pokiaľ je súčasťou dojednanie, že dlžník je povinný splácať úver do okamihu úplného uhradenia čerpaného úveru vrátane príslušenstva, takéto dojednanie nezodpovedá zákonnej požiadavke. Na základe uvedeného možno konštatovať, že údaj o konečnej splatnosti úveru v zmluve absentuje. Zo žiadneho ustanovenia zákona o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že v prípade revolvingového úveru, ktorého zaplatenie je predmetom konania, nemusí predmetná zmluva obsahovať údaj o konečnej splatnosti úveru. Údaj o termíne konečnej splatnosti úveru má byť uvedený presne, a to uvedením konkrétneho dňa, mesiaca a roku, kedy spotrebiteľský úver nadobudne konečnú splatnosť. Význam uvedenej zmluvnej náležitosti súvisí aj s ďalšími nárokmi veriteľa vyplývajúcimi zo zmluvy o úvere. Súd pripomína, že v zmysle ustálenej súdnej praxe (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obo 143/98, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 19.11.2013 sp. zn. 5Co/165/2013, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.05.2012 sp. zn. 1Co/30/2012, rozsudok Krajského súdu v Žiline zo dňa 25.02.2014 sp. zn. 5Co/567/2013) veriteľovi prislúchajú zmluvné úroky ako odplata za poskytnutie peňažných prostriedkov do splatnosti úveru, po jeho splatnosti má nárok na úrok z omeškania. Uvedený údaj preto slúži na rozlíšenie, dokedy je dlžník povinný platiť zmluvné úroky a odkedy úroky z omeškania. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch, a to jeho vyššie uvedených ustanovení, je to, aby spotrebiteľ už pri podpise zmluvy bol informovaný, v akých termínoch, resp. kedy, v akej výške a ako dlho je povinný plniť povinnosti vyplývajúce mu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Preto sa vyžaduje časová (dátumová) špecifikácia konečnej splatnosti úveru, ktorá je dodávateľom určená na základe vstupných údajov (obdobný názor je vyslovený v rozhodnutí Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 19.9.2012, sp. zn. 17Co/151/2012).

20. Taktiež súd mal za preukázané, že v zmluve o úvere absentuje údaj požadovaný zákonom o spotrebiteľských úveroch v zmysle § 9 ods. 2 písm. k), a to údaj o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. V zmluve je uvedený iba počet splátok a výška mesačnej splátky. Takéto znenie zmluvy je pre bežného spotrebiteľa nejasné, neurčité a nie je ani v súlade s uvedeným zákonným ustanovením. V zmluve sa uvádza výška splátky 45,01 eur, ktorá zahŕňala aj odplatu podľa dohody o poskytovaní služieb, bez bližšej špecifikácie, t.j. nie je splnená požiadavka, aby zmluva obsahovala výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Zákonom stanovené členenie a uvedenie jednotlivých čiastok úveru predstavuje prehľadné vymedzenie povinností dlžníka tak, aby sa dokázal zorientovať v ponuke, a aby zároveň nebolo možné, aby si veriteľ voči dlžníkovi uplatňoval aj nároky, na ktoré nemá právo. Z ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch je zrejmé, že povinnými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa úpravy platnej v čase uzatvorenia zmluvy medzi žalobcom a žalovaným bola aj výška, počet a termín splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom slová výška, počet a termín splátok sa viaže ku každej tam z uvedených zložiek spotrebiteľského úveru, teda tak k istine, ako aj k úrokom a iným poplatkom. Je teda jednoznačné, že v každej zmluve musí byť uvedená tak výška istiny, ako aj úrokov a iných poplatkov, taktiež aj ich počet a termín splátok. Musí byť bez akýchkoľvek pochybností ustálené, že účelom uvedenej právnej úpravy je poskytnutie ochrany spotrebiteľovi. Spotrebiteľ má byť totiž informovaný o výške úrokov z úveru a poplatkoch súvisiacich s úverom. Žalobca pritom ako dodávateľ má zákonnú povinnosť v zmluve o spotrebiteľskom úvere uviesť údaje o výške úrokov a poplatkov, a to priamo v zmluve so sankciou straty práva na úroky a poplatky. Iba takáto informácia pre spotrebiteľa prispieva k transparentnosti trhu a umožňuje spotrebiteľovi poznať rozsah svojho záväzku. Žalovaný v predmetnom prípade však túto možnosť nemal, keďže výška úrokov a poplatkov nie je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom úvere (porovnaj uznesenie NS SR sp.zn. 2Cdo/245/2010). Súd poukazuje, že obdobný právny názor bol vyslovený aj v rozhodnutí Okresného súdu Trenčín sp. zn. 27C/118/2015 zo dňa 09.02.2016, Okresného súdu Dunajská Streda sp. zn. 9C/70/2015 zo dňa 02.02.2016, Okresného súdu Prešov sp. zn. 28C/91/2015 zo dňa 10.02.2016, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/66/2015 zo dňa 01.12.2015, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 26Co/430/2015 zo dňa 27.09.2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/403/2016 zo dňa 12.10.2016, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/397/2016 zo dňa 26.01.2017, Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 5Csp/28/2016 zo dňa 07.03.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 10Co/198/2016 zo dňa 29.11.2016, Okresného súdu Levice sp. zn. 14Csp/84/2016

zo dňa 26.04.2017, Okresného súdu Čadca sp. zn. 12Csp/50/2016 zo dňa 11.04.2017, Okresného súdu Trenčín sp. zn. 20Csp/19/2016 zo dňa 05.04.2017, Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/39/2017 zo dňa 26.04.2017, Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co/108/2016 zo dňa 29.05.2017.

21. Súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti dospel k záveru, že poskytnutý spotrebiteľský úver je potrebné podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považovať za bezúročný a bez poplatkov.

Dohoda o zrážkach zo mzdy teda zabezpečuje výšku pohľadávky žalovaného, ktorej úhradou na strane žalovaného by došlo k bezdôvodnému obohateniu.

Výkon zrážok zo mzdy je súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprimeranému konaniu zo strany dodávateľa. Podstatným znakom dohody o zrážkach zo mzdy je písomný súhlas dlžník s vykonávaním zrážok z jeho mzdy. Dohodou o zrážkach zo mzdy nemožno zabezpečiť budúcu pohľadávku, ako je to v tomto prípade. Je právne irelevantné, či žalovaný využil možnosť žiadať zamestnávateľa žalobcu o výkon zrážok. Dôležitou skutočnosťou je existencia napádanej zmluvnej podmienky.

Inštitút dohody o zrážkach zo mzdy umožňuje obísť dôležitý prvok unijného práva, a to ex offo súdnu kontrolu zmluvných podmienok, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa (neprijateľné zmluvné podmienky). Spotrebiteľovi je nevyhnutné poskytnúť ochranu, najmä ak existuje nebezpečenstvo, že sa v euronekonformnom procese zrážok zo mzdy, na základe dohody o zrážkach zo mzdy, zabezpečuje a umožňuje uhradiť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok bez súdnej kontroly, na ktorú skutočnosť musí brať súd ohľad (rozsudok C-106/77 Simmenthal, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/95/2013 zo dňa 19.06.2013).

22. Dohoda o zrážkach zo mzdy je neplatná, aj keď bola podpísaná na samostatnej listine. Z jej obsahu vyplýva jej prepojenosť aj podmienenosť vo vzťahu k zmluve o úvere. V oblasti ochrany spotrebiteľa je pritom potrebné mať na zreteli zásadu poctivosti, a to vo forme tzv. princípu dôvery v oblasti ochrany spotrebiteľa.

Ústavný súd ČR v nálezoch II. ÚS 3/06 zo 06.11.2007 a I. ÚS 3512/11 z 11.11.2013 uviedol, že uplatňovanie princípu dôvery v úkony ďalších osôb v sociálnom styku je základným predpokladom pre fungovanie komplexnej spoločnosti. Dôveru je potrebné pokladať za elementárnu kategóriu sociálneho života. V praxi sa zásada poctivosti prejavuje okrem iného v tom, že text spotrebiteľskej zmluvy, osobitne vtedy, keď sa jedná o formulárovú zmluvu, má byť pre priemerného spotrebiteľa dostatočne čitateľný, prehľadný a logicky usporiadaný. Zásade poctivosti vo vzťahu dodávateľa k spotrebiteľovi nemôže podľa odvolacieho súdu zodpovedať kontraktálny proces, obsah ktorého, v konkrétnom prípade Dohoda o zrážkach zo mzdy, sa uzatvára spolu so zmluvou o úvere, bez objasnenia jej významu a dôsledkov. Systém ochrany spotrebiteľa zavedený smernicou Rady 93/13/EHS z 05.04.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách vychádza totiž z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k prístupiu na podmienky vopred pripravené predajcom bez toho, aby mohol vplývať na ich obsah.

23. Dohoda o zrážkach zo mzdy sa neinformovaním jej dôsledkov dostala objektívne do rozporu s požiadavkou na čestnú obchodnú prax. Zákonodarca priznáva takémuto konaniu rozpor s imperatívom dobrých mravov. Nič nebráni hodnotiť takúto klauzulu ako neplatnú (§ 53ods.5 Občianskeho zákonníka), aj keď má základ v zákone. Dôležité je, kde a ako je dohodnutá, a to v kontexte s ostatnými zmluvnými podmienkami, ktoré môžu byť prípadne nekalé, a zmluva tak môže byť základom toho, že veriteľovi sa aj bez súdnej kontroly v procese zrážok zo mzdy umožní získať do sféry vlastných majetkových aktív plnenie, ktoré mu prípadne neprináleží.

24. Keďže uvedený inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, podľa názoru súdu spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďovať bez predchádzajúcej súdnej kontroly prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa. Z uvedeného dôvodu súd dohodu o zrážkach zo mzdy

vyhodnotil ako neprijateľnú, neurčitú, a tým aj neplatnú, a keďže v tomto spore bol preukázaný aj naliehavý právny záujem na podaní určovacej žaloby, podanej žalobe o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy vyhovel.

25. O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovenia § 255 C.sp.. Súd žalobe žalobcu vyhovel v plnom rozsahu, a teda žalobca bol v konaní úspešný v celom rozsahu. Preto mu patrí náhrada trov konania. Súd rozhodol o nároku žalobcu na náhradu trov konania podľa ustanovenia § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku, pričom o výške tejto náhrady trov konania bude rozhodnuté po právoplatnosti tohto rozsudku v zmysle ods. 2 citovaného ustanovenia.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.